

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi
Slovenskih železnic, d. o. o., Ljubljana
– ravnanje z nepremičninami

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Porevizijsko poročilo

Popravljalni ukrepi

Slovenskih železnic, d. o. o., Ljubljana

– ravnanje z nepremičninami

1. UVOD

V revizijskem poročilu o smotrnosti poslovanja Slovenskih železnic, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: Slovenske železnice) pri ravnanju z nepremičninami v njeni lasti¹, je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) izreklo mnenje, da Slovenske železnice niso ravnale gospodarno pri podpisu sodne poravnave z družbo SŽ – Železniškim gradbenim podjetjem, d. d., Ljubljana, pri podpisu izvensodne poravnave z zavodom SŽ – Železniški zdravstveni dom, Ljubljana in pri razpolaganju s počitniškimi kapacitetami.

Ker vse razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, smo v revizijskem poročilu podali zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Slovenske železnice so v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložile odzivno poročilo², ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Dušan Mes, generalni direktor. V predloženem odzivnem poročilu sta predstavljena popravljalna ukrepa. V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

---

¹ Št. 321-1/2011/68, z dne 9. 2. 2012

² Odzivno poročilo SŽ, dopis št. 1.-1456/11/4 z dne 7. 5. 2012.

2. NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREPI

2.1 Lastninska pravica na javni železniški infrastrukturi

2.1.1 Opis nesmotrnosti

Zakon o železniškem prometu³ (v nadaljevanju: ZZelP) je v letu 1999 v 9. členu določil, da se javni železniški infrastrukturi dodeli status grajenega dobra in da je ta v lasti Republike Slovenije. 10. člen ZZelP določa sestavne dele javne železniške infrastrukture. V prehodnih določbah je 33. člen ZZelP določil, da se obstoječa javna železniška infrastruktura izloči iz premoženja Javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: JP-SŽ) po stanju na dan 31. 12. 1999. 38. člen ZZelP, ki je bil razveljavljen z odločbo Ustavnega sodišča, je v prvem odstavku določal, da se zemljišče, ki je bilo do začetka veljavnosti ZZelP že uporabljeno za gradnjo javne železniške infrastrukture, pa ni bilo vpisano v zemljiško knjigo kot javno dobro – javna železniška infrastruktura, vpiše v zemljiško knjigo na poseben vložek kot javno dobro – javna železniška infrastruktura po skrajšanem postopku brez zemljiškoknjizne listine. Tretji odstavek 38. člena ZZelP pa je določal, da novi lastnik ali njegov pooblaščenec predlogu za zemljiškoknjizni vpis lastništva javne železniške infrastrukture po prvem odstavku 38. člena ZZelP priloži pisno izjavo o pridobitvi lastninske pravice po ZZelP. Po razveljavitvi 38. člena ZZelP je bil v letu 2007, s spremembo ZZelP-F⁴, spremenjen 29. člen ZZelP, ki določa, da lahko sodišče v zemljiško knjigo vpisuje vso javno železniško infrastrukturo le na podlagi pravnomočne odločbe, ki jo je izdala Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada), s katero ta zemljišču podeli status javno dobro – javna železniška infrastruktura. Razdelitev železniške infrastrukture, opredeljene po Zakonu o načinu opravljanja in financiranja prometa na obstoječi železniški mreži ter reorganizaciji in lastninskem preoblikovanju javnega podjetja Slovenske železnice⁵ (v nadaljevanju: ZNOFP), v lasti Slovenskih železnic je na podlagi ZZelP v letu 2000 izvajala komisija za razmejitev javne železniške infrastrukture (v nadaljevanju: komisija), ki jo je imenovala Direkcija za železniški promet (v nadaljevanju: direkcija). Komisija, ki so jo sestavljali člani direkcije in Slovenske železnice, je pripravila Poročilo o razmejitvi javne železniške infrastrukture (v nadaljevanju: poročilo), na podlagi katerega je direkcija sprejela začasen sklep o razmejitvi javne železniške infrastrukture. Vlada je na 14. seji 22. 2. 2001 sprejela sklep, da Slovenske železnice iz svojega premoženja in virov sredstev izločijo javno železniško infrastrukturo, ki jo določi komisija, in določila delitveno bilanco stanja na dan 1. 1. 2000. Na isti seji je določila, naj Slovenske železnice najkasneje do konca leta 2001 uredijo vsa lastninska razmerja in izvedejo vse potrebne parcelacije za vpis javnega dobra

³ Uradni list RS, št. 92/99, 11/01, 33/01, 110/02, 56/03, 86/04, 15/07, 58/09, 106/10.

⁴ Uradni list RS, št. 15/07.

⁵ Uradni list RS, št. 71/93.

– javna železniška infrastruktura v zemljiško knjigo ter tudi vse potrebne korekcije v zvezi s sredstvi v upravljanju na podlagi dokončnega sklepa direktije. Parceli št. 1418, k. o. Spodnja Šiška, je direktija podelila status javno dobro – javna železniška infrastruktura, zato je bila prenesena na poseben vložek št. 1288, k. o. Spodnja Šiška, v last Republike Slovenije. Vlada je dala soglasje k izključitvi te parcele iz javnega dobra – javna železniška infrastruktura, ker nepremičnina po kriterijih 9. in 10. člena ZZelP ni potrebna za nemoteno odvijanje javnega železniškega prometa, in hkrati dala tudi soglasje, da se lastninska pravica prenese na Slovenske železnice.

Iz poročila in sklepa direktije je razvidno, da je parcela št. 871/1, k. o. Udmat, katere del so bile parcele št. 871/3, 871/4 in 871/5, vse k. o. Udmat, in so bile predmet razpolaganja v sodni poravnavi, pri delitvi železniške infrastrukture pridobila status javno dobro – javna železniška infrastruktura v manjšem obsegu (izključenih je bilo 7.360 kvadratnih metrov), kot je bila njena celotna velikost. Pri tem iz poročila ni razvidna lokacija izključenega zemljišča in posledica tega je bila, da je bila izključena prav lokacija, ki se nanaša na parcele št. 871/3, 871/4 in 871/5, vse k. o. Udmat. Na podlagi izpisa iz zemljiške knjige izhaja, da ima lastninsko pravico na parceli št. 871/1, k. o. Udmat, še vedno Jugoslovanske železnice – Železniško transportno podjetje Ljubljana – družbena lastnina, ki je pravni prednik Slovenskih železnic. Ker vpis javnega dobra – javna železniška infrastruktura v zemljiško knjigo na podlagi 38. člena ZZelP ni bil pravočasen, se lahko ponovni vpis javnega dobra – javna železniška infrastruktura in lastništva Republike Slovenije na parceli št. 871/1, k. o. Udmat, izvede le na podlagi odločbe vlade.

Po razveljavitvi 38. člena ZZelP je bila ukinjena možnost vpisovanja javnega dobra – javna železniška infrastruktura v zemljiško knjigo zgolj na podlagi izjave s seznamom parcel za vpis javno dobro – javna železniška infrastruktura upravičenega predlagatelja, zato je na zahtevo Ministrstva za promet komisija nehala delovati. Na podlagi 29. člena ZZelP od 7. 3. 2007 vlada določa objekte in zemljišča, ki so del javne železniške infrastrukture, sodišče pa objekte in zemljišča lahko vpiše v zemljiško knjigo kot javno dobro – javna železniška infrastruktura le na podlagi pravnomočne odločbe vlade. Zapisniki komisije, ki jih je potrdila direktija brez izdaje odločbe vlade, nimajo pravnega učinka niti na ustanovitev javnega dobra – javna železniška infrastruktura niti na vpis v zemljiško knjigo. Nedokončan vpis javnega dobra – javna železniška infrastruktura na parceli št. 871/1, k. o. Udmat, predstavlja tveganje, da bo v novem postopku odločanja o javnem dobru – javna železniška infrastruktura v zvezi s to parcelo prišlo do spremembe obsega te parcele, povezane s sosednjimi parcelami, ki so prav tako predstavljale železniško infrastrukturo po ZNOFP. Nepravočasna izvedba parcelacij in sprememb v zvezi s sredstvi v upravljanju predstavlja tveganje, da bodo zemljišča, ki so bila uporabljena za gradnjo železniške infrastrukture in so predstavljala železniško infrastrukturo po ZNOFP, določena kot javno dobro – javna železniška infrastruktura, ter bodo s tem predmet lastninjenja v korist Republike Slovenije. Odtujevanje zemljišč z nekdanjim statusom železniške infrastrukture do zaključka izvajanja parcelacij in korekcij predstavlja tveganje za veljavnost sklenjenih pravnih poslov.

Slovenske železnice so morale v odzivnem poročilu izkazati, da so pozvale Ministrstvo za promet oziroma Ministrstvo za infrastrukturo in prostor⁶ k dogovoru za izvedbo vseh parcelacij zemljišč in sprememb obstoječe javne železniške infrastrukture za dokončno določitev javne železniške infrastrukture na zemljiščih, ki so že bila uporabljena za gradnjo javne železniške infrastrukture, ter na podlagi dogovora z

---

⁶ Na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 8/12) so z dnem prisege pristojnega ministra (10. 2. 2012) pa do uveljavitve Zakona o državni upravi delovna področja Ministrstva za promet prešla na Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

Ministrstvom za infrastrukturo in prostor pripravijo načrt aktivnosti za izvedbo parcelacij z določenimi roki in odgovornimi osebami.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

Slovenske železnice so 4. 2. 2012 Ministrstvu za infrastrukturo in prostor poslale poziv k dogovoru za izvedbo vseh parcelacij zemljišč za dokončno določitev javne železniške infrastrukture na zemljiščih, ki so bila uporabljena za gradnjo javne železniške infrastrukture. Kot prilogo pozivu so Slovenske železnice posredovale seznam zemljišč na 68 železniških postajah in okvirni terminski načrt parcelacij v letih od 2012 do 2017 z ocenjeno vrednostjo posameznih parcelacij. V obdobju do predložitve odzivnega poročila so potekala pogajanja z ministrstvom za vodenje postopkov parcelacij v okviru sklenitve pogodbe o gospodarjenju z javno železniško infrastrukturo, dokončni dogovor pa še ni sklenjen.

2.1.3 Ocena izkazanega popravljalnega ukrepa

Slovenske železnice so pozvale Ministrstvo za infrastrukturo in prostor k dogovoru za izvedbo vseh parcelacij zemljišč ter pripravile okvirni terminski načrt parcelacij. Čeprav dogovor z ministrstvom, s katerim bi se določil realni terminski načrt parcelacij, še ni bil sprejet, neizvedba ukrepa v tem delu ni posledica neaktivnosti Slovenskih železnic, saj so te izvedle tisti del ukrepa, ki je v njihovi pristojnosti. Predstavljeni popravljalni ukrep zato ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

2.2 Izkazovanje vrednosti naložbe v zavod SŽ – Železniški zdravstveni dom

2.2.1 Opis nesmotnosti

Slovenske železnice so izvensodno poravnavo s SŽ – Železniškim zdravstvenim domom v svojih poslovnih knjigah evidentirale z izločitvijo zemljišč na Celovski in nepremičnine na Pivovarniški v njihovi knjigovodski vrednosti 77.276 evrov. Hkrati so v enaki vrednosti povečale naložbo v SŽ – Železniški zdravstveni dom. SRS 36.22. določa, da se ustanovitveni vložek zagotovi zavodu z opredelitvijo v ustanovitvenem aktu kot trajni vir sredstev, ob tem se ustanovitveni vložek lahko pojavlja zgolj pri ustanovah ali drugih organizacijah, ki imajo namensko premoženje, določeno z zakonom. SŽ – Železniški zdravstveni dom za prejete nepremičnine na podlagi sklenjene izvensodne poravnave ne more izkazati ustanovitvenega vložka, temveč bi lahko izkazal le dolgoročno odložene prihodke za pokrivanje stroškov amortizacije teh sredstev. Tudi Slovenske železnice zato ne morejo evidentirati povečanja finančne naložbe v ustanovitveni vložek SŽ – Železniški zdravstveni dom oziroma izkazovati kakršne koli vrednosti finančne naložbe v zavod.

Slovenske železnice so morale v odzivnem poročilu izkazati odpravo izkazovanja vrednosti finančne naložbe v zavod SŽ – Železniški zdravstveni dom.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

Slovenske železnice so z dnem 31. 12. 2011 v svojih poslovnih knjigah prenehale izkazovati dolgoročno finančno naložbo v SŽ – Železniški zdravstveni dom. Namesto izkazovanja vrednosti dolgoročne

finančne naložbe so kot začasno ureditev vzpostavile dolgoročno finančno terjatev do SŽ – Železniški zdravstveni dom. Izkazovanje razmerij do SŽ – Železniški zdravstveni dom se bo dokončno uredilo, ko bo izvedena celovita pravna razrešitev razmerij do tega zavoda.

2.2.3 Ocena izkazanega popravljalnega ukrepa

Slovenske železnice so odpravile izkazovanje dolgoročne finančne naložbe v zavod ter navedle, da gre pri izkazovanju terjatve zgolj za kratkoročno rešitev, zato predstavljeni popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

Obenem pa opozarjamo, da mora, v postopku celovite ureditve razmerij med Slovenskimi železnicami in zavodom, zavod vzpostaviti primerljive obveznosti, ki se bodo usklajevale s terjatvami Slovenskih železnic in v dogovorjenem roku poplačale. Drugače pa morajo Slovenske železnice odpisati terjatve, če jih ni mogoče izterjati, ali pa nazaj v svojo last pridobiti nepremično premoženje, kot smo priporočili v revizijskem poročilu.

3. MNENJE O IZKAZANIH POPRAVLJALNIH UKREPIH

Pregledali smo odzivno poročilo, ki so ga, na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o gospodarnosti poslovanja Slovenskih železnic, d. o. o., Ljubljana pri ravnanju z nepremičninami v njihovi lasti, izdelale Slovenske železnice, d. o. o., Ljubljana. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil Dušan Mes, generalni direktor, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije Slovenski železnic. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da sta ukrepa za odpravo nesmotrnosti, predstavljena v točkah 2.1.2 in 2.2.2, ki so jih sprejele Slovenske železnice, *zadovoljiva*, saj so bile začete aktivnosti za ureditev parcelacije zemljišč ter odpravljeno izkazovanje dolgoročne finančne naložbe v zavod.

Številka: 321-1/2011/75
Ljubljana, 5. junija 2012

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Slovenskim železnicam, d. o. o., Ljubljana, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

